



CITIZENS
4CLIMATE

Bevonni, összekapcsolni és megerősíteni

Az európai intézmények és az éghajlatváltozás. Hogyan működik?



Az Európai Unió finanszírozásával.

A kifejtett nézetek és vélemények kizárólag a szerző(k) sajátjai, és nem feltétlenül tükrözik az Európai Unió vagy az Európai Oktatási és Kulturális Végrehajtó Ügynökség (EACEA) véleményét. Ezekért sem az Európai Unió, sem a támogatást nyújtó hatóság nem tehető felelőssé. Projekt: 101081687 – C4C – CERV-2022-CITIZENS-CIV

A kiadvány célja





A kiadvány célja

Miért? Kinek szól?

Az uniós állampolgári tudatosság fejlesztése szempontjából kiemelten fontos a környezeti érzékenység előmozdítása a tanárok és diákjaik körében.

Segítenünk kell annak a megértését, hogy minden egyes embernek szerepe van a környezet megőrzésében és védelmében. Azáltal, hogy a tanárok és a diákok felismerik uniós polgárként viselt felelősségüket a környezetükért, tudatosabb döntéseket hoznak és megváltozik a viselkedésük a fenntarthatóság érdekében. Ezzel járulnak hozzá a környezet jólétéhez.

Az uniós állampolgárság határokon átívelő együttműködésekre ösztönöz. Ha a tanárokból és a diákokból kialakul az uniós állampolgári öntudat, felismerik, hogy a környezetvédelmi kérdések átlépik az országhatárokat.

Megértik a tudás, a jó gyakorlatok és az erőforrások megosztásának jelentőségét az EU-n belül.

Ez elősegíti a transznacionális együttműködést az olyan, mindannyiunkat érintő környezeti kihívások kapcsán, mint az éghajlatváltozás, a környezetszennyezés és a biológiai sokféleség csökkenése.

Az uniós állampolgárság elősegíti a környezeti nevelés beillesztését az iskolai tantervbe. Hangsúlyozza a környezeti kérdéseket, a fenntarthatósági elveket és az ökológiai tudatosság beépítésének jelentőségét a különböző tantárgyakba. A tanárok a környezeti nevelés oktatásba való beépítésével segíthetik a diákokat az emberi viselkedés és a környezet közötti összefüggések megértésében. Így a tanulókat olyan ismeretekkel és készségekkel látják el, amelyek segítik a megalapozott döntéshozatalt és a felelős cselekvést a környezetért.

A kiadvány célja

Az uniós állampolgári tudatosság fejlesztése hozzájárul, hogy a diákok globális perspektívából lássák a környezeti kérdéseket. Arra ösztönzi őket, hogy figyeljenek a közvetlen környezetükön távolabbra, és mérlegeljék tetteik bolygóra gyakorolt hatását. Az uniós állampolgárság iránt fogékony tanárok és diákok felismerik, hogy az EU-n belüli környezeti kihívások gyakran a globális környezeti kölcsönhatásokhoz kapcsolódnak. Ez a szélesebb perspektíva elősegíti a környezeti érzékenység holisztikusabb megközelítését, lehetővé téve a tanulók számára, hogy átlássák az ökoszisztémák összefüggéseit és a globális környezetvédelmi együttműködés fontosságát.

Az uniós állampolgárság ösztönzi a demokratikus folyamatokban és döntéshozatalban való aktív részvételt. Az uniós állampolgárság iránti érzékenységgel rendelkező tanárok és diákok nagyobb valószínűséggel vesznek részt a környezeti aktivizmusban, az érdekérvényesítésben és a fenntartható gyakorlatok meghonosításában. Megértik, hogy a demokratikus folyamatokban való aktív részvétellel, a tudatosság növelésével és érintettségük hangoztatásával befolyásolhatják a környezetvédelmi döntéshozatalt helyi, nemzeti és uniós szinten.

Az uniós állampolgárság értékeinek fejlesztése növeli a tanárok és a diákok környezeti tudatosságát. Összetettebb kapcsolatot alakítanak ki a környezetükkel, felismerve a természeti értékek megőrzésében betöltött szerepüket.

Ez a felelősségtudat arra ösztönzi őket, hogy aktívan tegyenek a környezet védelme, megőrzése érdekében a jelenlegi és a jövő nemzedékek számára. A fenntartható gyakorlatok, a természetvédelmi kezdeményezések, valamint a környezetbarát döntéshozatal és magatartásformák szószólóivá válnak.

Azáltal, hogy a tanárok és a diákok a környezet iránti érzékenység irányába fejlesztik az uniós állampolgárságot, átfogó képet kapnak a környezetvédelemben betöltött szerepükről. Aktív résztvevőkké válnak a környezeti kihívások kezelésében, a nemzetközi együttműködések előmozdításában, a környezeti nevelés beépítésében, a globális perspektíva elfogadásában, az aktív polgári szerepvállalás előmozdításában és a környezeti felelősség felvállalásában. Ezzel egy olyan környezettudatos és felelősségteljes generáció jön létre, amelyik felkészült korunk sürgető környezeti problémáinak megoldására.

A kiadvány célja

A kiadvány fő célja, hogy megfeleljen az EU egyik prioritásának: a „Polgárok és közösségek bevonása az éghajlattal és a tiszta környezettel kapcsolatos vitákba és cselekvésekbe”.

A kézikönyv a következő témakörökkel foglalkozik:

- *Az EU főbb intézményei, amelyek meghatározzák az EU számára a politikai és gazdasági irányvonalat, célkitűzéseket*
- *Kik az éghajlat-politika uniós szereplői?*
- *Az Európai Unió környezetvédelmi politikájának történeti háttere*
- *Az uniós környezetvédelmi normák kialakulásának történelmi háttere*
- *Az Európai Unió környezetvédelmi politikájának alapelvei és általános keretei*
- *Az európai és globális éghajlat-politikai jogalkotás: Mit üzen ma a tudomány?*
- *Hogyan vehetnek részt a polgárok az uniós döntésekben?*
- *Mit tegyünk egy lángoló világban?*



Az EU fő intézményei, amelyek meghatározzák az EU számára a politikai és gazdasági irányvonalat, célkitűzéseket



Az EU fő intézményei, amelyek meghatározzák az EU számára a politikai és gazdasági irányvonalat, célkitűzéseket

Az Európai Unió politikai irányvonalát, célkitűzéseit és gazdasági kereteit meghatározó fő uniós intézmények a következők:

Az **Európai Bizottság** az EU végrehajtó szerve, amely központi szerepet játszik a politikai és szakpolitikai menetrend kialakításában. Jogalkotási javaslatokat tesz, végrehajtja az uniós politikákat, kezeli az EU költségvetését, és képviseli az EU-t a nemzetközi szinten.

A Bizottság kezdeményezi és koordinálja az uniós szakpolitikák kidolgozását, és biztosítja azok végrehajtását a tagállamokban.

Az **Európai Parlament** az EU közvetlenül választott törvényhozó szerve. Képviseli az uniós polgárok érdekeit, és az uniós jogszabályok és rendeletek elfogadásán, módosításán és jóváhagyásán keresztül gyakorolja a jogalkotási hatásköröket.

A Parlament emellett döntő szerepet játszik az EU politikai irányvonalának kialakításában is, mivel részt vesz a vitákban, politikai szövetségeket alakít ki, és elszámoltatja a Bizottságot.

Az **Európai Unió Tanácsa** (gyakran csak Tanácsként emlegetik) képviseli a tagállamok kormányait. A Tanács felelős az uniós politikákkal, jogszabályokkal és költségvetéssel kapcsolatos döntések meghozataláért.

A Tanács összetétele a tárgyalt témától függően változik, a tagállamokat különböző miniszterek képviselik. A Tanács az Európai Parlamenttel együttműködve fogadja el a jogszabályokat és határozza meg az EU politikai irányvonalát.

Az **Európai Tanács** az uniós tagállamok állam-, illetve kormányfőiből, valamint az Európai Bizottság elnökéből és az Európai Tanács elnökéből áll. A Tanács határozza meg az EU stratégiai irányát és politikai prioritásait. Az Európai Tanács rendszeresen ülésezik, hogy megvitassa és iránymutatást adjon különböző kérdésekben, többek között a gazdaságpolitikában, a külpolitikában és a főbb uniós kezdeményezésekben.

Az EU fő intézményei, amelyek meghatározzák az EU számára a politikai és gazdasági irányvonalat, célkitűzéseket

Az **Európai Központi Bank** felelős a monetáris politikáért az Eurozónában, amely az eurót valutaként bevezető uniós tagállamokból áll. Az EKB célja az árstabilitás fenntartása, a monetáris politika kialakítása és végrehajtása, valamint az euróövezet pénzügyi stabilitásának felügyelete. Alapvető szerepet játszik az EU gazdasági kereteinek és célkitűzéseinek kialakításában.

Ezek az intézmények együttesen határozzák meg az EU politikai irányultságát, célkitűzéseit és gazdasági kereteit. Részt vesznek a döntéshozatali folyamatokban, a szakpolitikák kidolgozásában és a koordinációban, hogy az EU egészének irányát alakítsák, és biztosítsák a közös szakpolitikák végrehajtását a tagállamokban. Közös erőfeszítéseikkel ezek az intézmények hozzájárulnak az Európai Unió átfogó irányításához és fejlődéséhez.



CITIZENS
4CLIMATE



Co-funded by
the European Union

Az Európai Unió finanszírozásával.

A kifejtett nézetek és vélemények kizárólag a szerző(k) sajátjai, és nem feltétlenül tükrözik az Európai Unió vagy az Európai Oktatási és Kulturális Végrehajtó Ügynökség (EACEA) véleményét. Ezekért sem az Európai Unió, sem a támogatást nyújtó hatóság nem tehető felelőssé. Projekt: 101081687 – C4C – CERV-2022-CITIZENS-CIV

Kik a klímapolitika uniós szereplői?

Információ környezeti kérdésekkel foglalkozó uniós testületekről
Klímaváltozás elleni küzdelem



Kik a klímapolitika uniós szereplői?

Különböző európai ügynökségek, szervek, hálózatok és projektek foglalkoznak éghajlati kérdésekkel, és szerepet játszanak az Európai Unió környezetvédelmi politikáinak fejlesztésében. Itt található a főbb uniós szereplők listája:

Az **Európai Környezetvédelmi Ügynökség (EEA)** (1) az Európai Unió egyik ügynöksége, amely ismereteket nyújt és adatokat szolgáltat Európa környezetvédelmi és éghajlati céljainak támogatása érdekében:

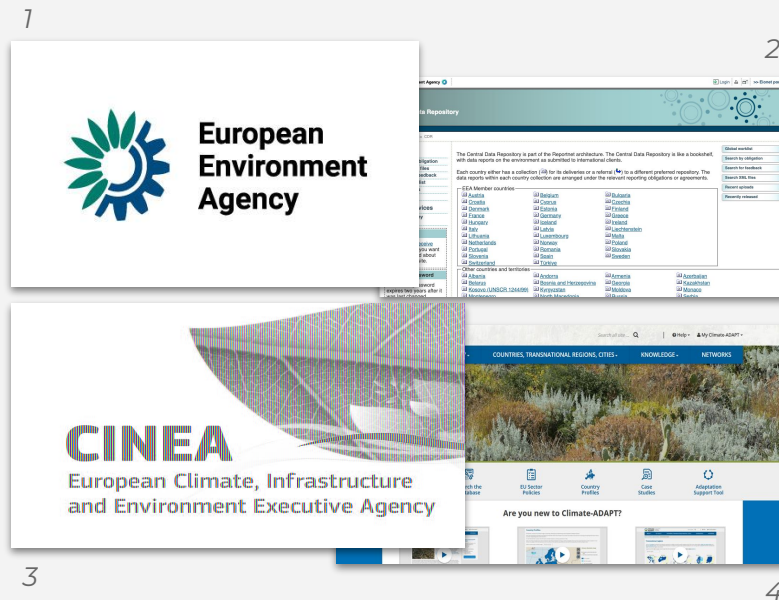
- *segíti az EU-t és a tagországokat abban, hogy megalapozott döntéseket hozzanak*
- *kidolgozza és koordinálja az Eionet-et, a nemzeti környezetvédelmi szervek hálózatát*

Az **Európai Környezeti Információs és Megfigyelő Hálózat (Eionet)** (2) az EEA és 38 ország további 400, környezetvédelmi kérdésekben jártas nemzeti intézményéből, valamint az EEA által szerződöttn nyolc tematikus szakértői központból, az úgynevezett Európai Témaközpontokból (ETC-k) áll.

Ezek egyike az éghajlatváltozás mérséklésével foglalkozik: az Éghajlatváltozás mérséklésével és az energiával foglalkozó európai témaközpont.

Az **Európai Éghajlat-, Infrastruktúra- és Környezetvédelmi Végrehajtó Ügynökség (CINEA)**, (3) az EU Zöld Megállapodását (Green Deal) segíti a hozzá delegált programok végrehajtása révén.

Az **Európai Éghajlatváltozási Platform (Climate-ADAPT)** (4) az Európai Bizottság és az Európai Környezetvédelmi Ügynökség (EEA) közötti partnerség. Célja, hogy támogassa Európát az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásban, segítve a felhasználóknak az adatokhoz és információkhoz való hozzáférést és azok megosztását.



HIVATKOZÁSOK

EEA:
<https://www.eea.europa.eu/about-us>

Eionet:
<https://www.eionet.europa.eu/>
<https://www.eionet.europa.eu/etcs>

European Climate Adaptation Platform
<https://climate-adapt.eea.europa.eu/>

European Topic Centre on Climate change mitigation and energy:
<https://www.eionet.europa.eu/etcs/etc-cm>

CINEA:
https://cinea.ec.europa.eu/about-us/mission-structure-and-objectives_fr

Kik a klímapolitika uniós szereplői?

Nemzeti Fókuszpontok (NFP-k) (1) azok az országos intézmények, amelyeket az EEA és az ország közötti elsődleges kapcsolattartásra jelölnek ki.

- *Olaszország: Környezetvédelmi és Kutatási Intézet (ISPRA).*
- *Magyarország: Energiaügyi Minisztérium Környezetvédelemért és körforgásos gazdaságért felelős államtitkárság*
- *Lengyelország: Környezetvédelmi Főfelügyelőség Környezetvédelmi Monitoring Osztálya*
- *Franciaország: Főbiztosság a fenntartható fejlődésért*

A Horizont Európa (2) az EU ambiciózus kutatási és innovációs programja a 2021-2027 közötti időszakra, 95,5 milliárd eurós költségvetéssel. A program egyes részeit a CINEA irányítja. Egyik konkrét programja az éghajlatvédelemmel kapcsolatos, az **Éghajlat-tudomány - Horizont Európa**.

A Copernicus Éghajlatváltozási Szolgálat (C3S) (3) tájékoztatást nyújt Európa és a világ többi részének múltbeli, jelenlegi és jövőbeli éghajlatáról. Az Európai Unió alkalmazkodási és enyhítési politikáit támogatja azáltal, hogy ellenőrzött információt nyújt az éghajlatváltozásról. Ingyenes és nyílt hozzáférést biztosít a tudományon alapuló éghajlati adatokhoz és eszközökhöz.



HIVATKOZÁSOK

C3S:
<https://climate.copernicus.eu/about-us>

Climate Science:
https://cinea.ec.europa.eu/programmes/horizon-europe/climate-action-horizon-europe_en

National Focal Points list in Europe:
<https://www.eea.europa.eu/en/about/who-we-are/our-knowledge-network-eionet/list-of-national-focal-points>

NFP in Hungary:
<https://kormany.hu/en/energiaugyi-miniszterium>

NFP in France:
<https://www.ecologie.gouv.fr/>

NFP in Italy:
<https://www.isprambiente.gov.it/en>

NFP in Poland:
<http://www.gios.gov.pl/en/>

Az uniós környezetvédelmi szabványok kialakulásának történeti háttere

Az Európai Unió Környezetvédelmi Politikája



Az uniós környezetvédelmi szabványok kialakulásának történeti háttere

Az Európai Unió (EU) átfogó környezetvédelmi politikával rendelkezik, amelynek célja a környezet védelme és a fenntartható fejlődés előmozdítása. Az EU környezetvédelmi politikája számos jogalkotási intézkedésen és kezdeményezésen alapul, amelyek célja a szennyezés csökkentése, a biológiai sokféleség védelme és az éghajlatváltozás elleni küzdelem.

1970_s

1980_s

1990_s

2020_s

Az uniós környezetvédelmi szabványok kialakulása az 1970-es évekre vezethető vissza, amikor az iparosodás és az urbanizáció környezetre gyakorolt negatív hatásaival kapcsolatos aggodalmak kezdtek széles körű figyelmet kapni Európában. Abban az időben nem léteztek uniós szinten egységes szabványok vagy szabályozások a környezetvédelmi kérdések kezelésére. Az 1972-ben Párizsban tartott Európai Tanácson (1) az államfők kijelentették, hogy szükség van egy közösségi környezetvédelmi politikára, és cselekvési program kidolgozása mellett érveltek.

1970_s

1980_s

1990_s

2020_s

Egy újabb lépés volt az 1987-es Egységes Európai Okmány (2) megszületése, amely megteremtette az első jogalapot a közös környezetvédelmi politikához. Célja a környezet minőségének megőrzése, az emberi egészség védelme és a természeti erőforrások ésszerű felhasználásának biztosítása.

HIVATKOZÁSOK

<https://www.europarl.europa.eu/factsheets/en/sheet/71/environment-policy-generalprinciples-and-basic-framework>

https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_en



Az uniós környezetvédelmi szabványok kialakulásának történeti háttere

1970_s

1980_s

1990_s

2020_s

Az 1990-es években az EU számos fontos környezetvédelmi irányelvet és rendeletet fogadott el, köztük a települési szennyvízkezelési irányelvet, az ivóvízről szóló irányelvet és az ózonlebontó anyagokról szóló rendeletet.

Ezek az előírások az emberi egészség és a környezet védelmét célozták a szennyezés és degradáció különböző formáival szemben.

1970_s

1980_s

1990_s

2020_s

2000 óta, amikor a Vízügyi Keretirányelvet elfogadták, az EU továbbra is számos környezetvédelmi előírást hajtott végre és szabályozást hozott olyan témakörökben, mint a levegőminőség, az ipari kibocsátás, a vegyi anyagok és a biológiai sokféleség. E szabványok célja a fenntartható fejlődés előmozdítása, az emberi egészség és a környezet védelme. „Az éghajlatváltozás elleni küzdelem” célkitűzése hangsúlyosan szerepel a Lisszaboni Szerződésben (2009), amely az EU-t jogokkal is felruházta nemzetközi megállapodások megkötésére.

Ma az EU környezetvédelmi politikáját az Európai Zöld Egyezség (Green Deal) irányítja, amelynek célja, hogy az EU 2050-re klímasemlegessé váljon, valamint hogy megvédje a biológiai sokféleséget és javítsa az európai polgárok életminőségét. Az EU vezető szerepet játszott az éghajlatváltozás és a környezetvédelmi kérdések kezelésére irányuló nemzetközi erőfeszítésekben is, például a Párizsi Megállapodásban és az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezményében.

HIVATKOZÁSOK

<https://www.europarl.europa.eu/factsheets/en/sheet/71/environment-policy-generalprinciples-and-basic-framework>

https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_en

Az Európai Unió környezetvédelmi politikájának alapelvei és általános keretei

Az Európai Unió környezetvédelmi politikája



Az Európai Unió környezetvédelmi politikájának alapelvei és általános keretei

Az Európai Unió (EU) környezetvédelmi politikája olyan elveken alapul, amelyek a környezetvédelmi jogszabályok és kezdeményezések kidolgozását és végrehajtását irányítják:

- Az **Elővigyázatosság Elve** [B1] kimondja, hogy amennyiben egy tevékenység, termék vagy szolgáltatás környezeti vagy egészségügyi hatásait illetően tudományos bizonytalanság áll fenn, intézkedéseket kell hozni e hatások megelőzésére vagy minimalizálására
- A **"Szennyező fizet" Elv** kimondja, hogy a környezetszennyezés vagy környezeti károk okozóinak kell viselniük a helyreállítás és a tisztítás költségeit, ahelyett, hogy ezeket a költségeket az adófizetőkre vagy a társadalom egészére hárítanák.
- Az **Integrációs Elv** a környezetvédelemnek a politika és a döntéshozatal minden területére történő integrálására szólít fel a fenntartható fejlődés előmozdítása és a környezetre gyakorolt negatív hatások megelőzése vagy minimalizálása érdekében.

- A **Közelség Elve** az ipari tevékenységek nyersanyagforrásukhoz vagy piacukhoz közeli elhelyezkedését ösztönzi a szállítással kapcsolatos környezeti hatások csökkentése érdekében.
- A **Megelőzés Elve** a környezeti károk megelőzésének fontosságát hangsúlyozza, ahelyett, hogy az utólagos tisztításra vagy helyreállításra hagyatkoznánk.
- A **Fenntartható Fejlődés Elve** arra szólít fel, hogy az erőforrásokat a jelenlegi szükségleteknek megfelelően használjuk fel, megőrizve azokat a jövő generációi számára is.

Ezek az elvek tükrözik az EU elkötelezettségét a fenntartható fejlődés előmozdítása, az emberi egészség és a környezet védelme, valamint az EU-n belül működő vállalkozások számára egyenlő versenyfeltételek biztosítása iránt.

HIVATKOZÁSOK

<https://post.parliament.uk/research-briefings/post-pn-0590/>

Az Európai Unió környezetvédelmi politikájának alapelvei és általános keretei

Az EU környezetvédelmi politikájának olyan alapvető keretei vannak, amelyek a környezetvédelmi intézkedések hatékonyságát biztosítják:

Környezetvédelmi Cselekvési Programok (EAP)

A Bizottság 1973 óta ad ki környezetvédelmi cselekvési programokat (EAP), amelyek meghatározzák az EU környezetvédelmi politikájának további jogalkotási lépéseit és célkitűzéseit. Az új program támogatja és kibővíti az Európai Zöld Egyezség környezetvédelmi és éghajlati céljait, és keretet ad a környezetvédelmi célok eléréséhez.

Fenntartható fejlesztési stratégiák

Az Európai Unió 2001 óta aktívan hajtja végre a fenntartható fejlődési stratégiákat, és a fenntartható fejlődési célokat (SDG-k) beépítette az uniós szakpolitikai prioritásokba.

Nemzetközi környezetvédelmi együttműködés

Az EU részt vesz a nemzetközi környezetvédelmi tárgyalásokon, és számos globális, regionális vagy szubregionális környezetvédelmi megállapodáshoz kapcsolódik a világ környezetének megmentése és javítása érdekében. Az Európai Unió környezetvédelmi jogszabályok végrehajtásával és betartatásával foglalkozó hálózatát (IMPEL) azzal a céllal hozták létre, hogy a végrehajtás előmozdítása érdekében a politikai döntéshozók, a környezetvédelmi felügyelők és a végrehajtó tisztviselők számára fórumot biztosítsanak az ötletek és a jó gyakorlatok megosztására. Az Európai Unió működteti az Európai Föld-Megfigyelési Programot (Copernicus) is, amely a légkör, az óceánok és a szárazföld változásaira vonatkozó műholdas megfigyelésekből származó adatokkal szolgál.

Az EU környezetvédelmi politikájának keretei a környezetvédelem, az éghajlatváltozás elleni küzdelem és a fenntartható fejlődés előmozdítása révén az EU fenntartható jövőjének megteremtését célozzák.

HIVATKOZÁSOK

<https://post.parliament.uk/research-briefings/post-pn-0590/>



Az Európai Unió finanszírozásával.

A kifejtett nézetek és vélemények kizárólag a szerző(ek) sajátjai, és nem feltétlenül tükrözik az Európai Unió vagy az Európai Oktatási és Kulturális Végrehajtó Ügynökség (EACEA) véleményét. Ezekért sem az Európai Unió, sem a támogatást nyújtó hatóság nem tehető felelőssé. Projekt: 101081687 – C4C – CERV-2022-CITIZENS-CIV

Európai és globális éghajlatvédelmi jogszabályok: Mit üzen ma a tudomány?

Törvények és szerződések, amelyek az EU-t kötelezik az elkövetkező években



Európai és globális éghajlatvédelmi jogszabályok: Mit üzen ma a tudomány?

I. Bevezetés

Az éghajlatváltozás olyan sürgető globális kihívás, amely sürgős fellépést igényel a kormányoktól és a nemzetközi szervezetektől.

Az elmúlt évtizedekben a tudományos közösség elsősorban bizonyítékokkal szolgált az éghajlatváltozás hatásairól és az üvegházhatású gázok kibocsátásának sürgős csökkentésének szükségességéről. Erre válaszul mind európai, mind globális szinten különböző jogszabályokat hoztak az éghajlatváltozás mérséklése és a fenntartható fejlődés előmozdítása érdekében.

Ez a dokumentum az európai és globális éghajlatvédelmi jogszabályok legfontosabb szempontjait vizsgálja, betekintést nyújt a legújabb tudományos kutatásokba, és javaslatokat tesz a további intézkedésekre.

II. Európai Éghajlatvédelmi Jogszabályok

Az Európai Unió élen jár az éghajlatváltozás elleni fellépésben, és számos kezdeményezést hajtott végre az éghajlatváltozás elleni küzdelem érdekében.

Az európai éghajlatvédelmi jogszabályok sarokköve az EU kibocsátáskereskedelmi rendszere (EU ETS), amely felső határt szab a szén-dioxid-kibocsátásnak, és lehetővé teszi a vállalatok számára a kibocsátási egységek kereskedelmét. Ez a világ legnagyobb szén-dioxid-piac, amelynek célja az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentése a különböző ágazatokban. Ez a mechanizmus arra ösztönzi a vállalatokat, hogy csökkentsék kibocsátásaikat és tisztább technológiákba fektessenek be.

Az EU ETS mellett az EU ambiciózus célokat tűzött ki a szén-dioxid-semlegesség 2050-ig történő elérésére. A 2019-ben bevezetett Európai Zöld Egyezség az EU stratégiája, amely az erőforrás-hatékonyság előmozdításával, a tiszta és körforgásos gazdaság felé való elmozdulással, a biológiai sokféleség helyreállításával és a szennyezés csökkentésével kívánja elérni ezt a célt az említett időpontig.

HIVATKOZÁSOK

CAN Europe (2022). *Climate Laws in Europe Essential for achieving climate neutrality.* <https://www.germanwatch.org/sites/default/files/climate-laws-briefing-eng.pdf>

European Commission. (n.d.) *EU Emissions Trading System (EU ETS).* https://ec.europa.eu/clima/policies/ets_en

European Commission. (n.d.) *The European Green Deal.* https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_en

European Council. (2023). *Climate change: what the EU is doing.* <https://www.consilium.europa.eu/en/policies/climate-change/>

Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC). (n.d.). *About IPCC.* <https://www.ipcc.ch/about/>

Európai és globális éghajlatvédelmi jogszabályok: Mit üzen ma a tudomány?

Az EU emellett számos olyan szakpolitikát és kezdeményezést hozott létre, amelyek célja az éghajlatváltozás kezelése és a fenntartható, alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaságra való áttérés. Az európai éghajlat-politikai jogszabályok néhány kulcsfontosságú eleme a következő:

- Az Erőfeszítés-Megosztási Rendelet (ESR), amely minden tagállam számára előírja, hogy csökkentse a kibocsátást az EU ETS hatálya alá nem tartozó ágazatokban. Minden egyes uniós tagállam ezenfelül egyéni célt tűzött ki a gazdasági helyzetére és a kibocsátási szintje alapján.

- Az EU kötelezettséget vállalt arra is, hogy 2030-ra legalább 32%-ra növeli a megújuló energiaforrások részarányát, ez a Megújuló Energiaforrásokról Szóló Irányelv (RED). A RED kötelező érvényű célokat határoz meg az EU tagállamai számára a megújuló energiaforrásokra vonatkozóan, és elősegíti a megújuló energiaforrások fejlesztését és alkalmazását.

Egy másik cél, amelyet az EU kitűzött maga elé, az energiahatékonyság 32,5%-os javítása az energiahatékonysági irányelv (EED) révén. Az EED az energiahatékonyság javítására összpontosít a különböző ágazatokban, és kötelező érvényű célokat határoz meg az energiamegtakarításra vonatkozóan.

Ez csak néhány példa a hatályos európai éghajlatvédelmi jogszabályok közül. Az EU folyamatosan dolgozik azon, hogy megerősítse éghajlat-politikáját, és biztosítsa annak hatékony végrehajtását a tagállamokban.



HIVATKOZÁSOK

CAN Europe (2022). *Climate Laws in Europe Essential for achieving climate neutrality.* <https://www.germanwatch.org/sites/default/files/climate-laws-briefing-eng.pdf>

European Commission. (n.d.) *EU Emissions Trading System (EU ETS).* https://ec.europa.eu/clima/policies/ets_en

European Commission. (n.d.) *The European Green Deal.* https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_en

European Council. (2023). *Climate change: what the EU is doing.* <https://www.consilium.europa.eu/en/policies/climate-change/>

Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC). (n.d.). *About IPCC.* <https://www.ipcc.ch/about/>

III. Globális éghajlati jogszabályok

A globális éghajlat-változási jogalkotás az országok közös erőfeszítéseit jelenti világszerte, hogy jogi keretek és szakpolitikák révén foglalkozzanak az éghajlatváltozás sürgető problémájával. A globális éghajlat-változási megállapodások, mint például a Párizsi Megállapodás, döntő szerepet játszanak a nemzetközi együttműködés előmozdításában és a kibocsátáscsökkentési célok meghatározásában. Ezek a jogalkotási kezdeményezések elismerik az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaságra való áttérés, a fenntartható gyakorlatok ösztönzése, valamint a sérülékeny ökoszisztémák és közösségek védelmének sürgős szükségességét.

A fent említett Párizsi Megállapodás, amelyet 2015-ben közel 200 ország fogadott el, mérföldkőnek számít. A megállapodás célja, hogy a globális felmelegedést az iparosodás előtti szinthez képest 2 Celsius-fok alatt tartsa, és folytassa a hőmérséklet-emelkedés 1,5 Celsius-fokra való korlátozására irányuló erőfeszítéseket. A párizsi megállapodás értelmében az országok nemzeti szinten meghatározott hozzájárulásokat (NDC) nyújtottak be, amelyekben felvázolják egyéni éghajlati céljaikat és intézkedéseiket.

A Párizsi Megállapodás végrehajtásának támogatása érdekében az éghajlatváltozással foglalkozó kormányközi munkacsoport (IPCC) rendszeresen értékeli a legújabb tudományos eredményeket. Az IPCC 2023-ban tette közzé legutóbbi jelentését, amelyben kiemeli, hogy azonnali és ambiciózus intézkedésekre van szükség a globális felmelegedés korlátozására.

Egy másik szakpolitika a pénzügyi mechanizmusokra vonatkozik, amelyek célja, hogy pénzügyi támogatást nyújtsanak a fejlődő országoknak az éghajlatvédelmi intézkedéseikhez. Az egyik ilyen mechanizmus az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezménye (UNFCCC) alapján létrehozott Zöld Éghajlatvédelmi Alap (GCF). A GCF a fejlett országoktól a fejlődő országokhoz irányítja a pénzügyi forrásokat, hogy támogassa az éghajlatváltozás enyhítését és az ahhoz való alkalmazkodást célzó projekteket és programokat. Ezek a pénzügyi mechanizmusok létfontosságú szerepet játszanak a pénzügyi szakadék áthidalásában és az éghajlatváltozás elleni küzdelemre irányuló globális erőfeszítésekben való méltányos részvétel biztosításában.

Számos ország saját nemzeti éghajlat-változási jogszabályokat léptetett életbe.

IPCC. (2023). AR6 Synthesis Report: Climate Change 2023. <https://www.ipcc.ch/report/sixth-assessment-report-cycle/>

United Nations Framework Convention on Climate Change (UNFCCC). (2015). Paris Agreement. <https://unfccc.int/process-and-meetings/the-paris-agreement/the-paris-agreement>

United Nations Framework Convention on Climate Change (UNFCCC). (2021). Nationally Determined Contributions (NDCs). <https://unfccc.int/process/the-paris-agreement/nationally-determined-contributions-ndcs>

United Nations Framework Convention on Climate Change (UNFCCC). (n.d.). Green Climate Fund. <https://unfccc.int/process/bodies/funds-and-financial-entities/green-climate-fund>

Európai és globális éghajlatvédelmi jogszabályok: Mit üzen ma a tudomány?

Az Egyesült Királyság például elfogadta az éghajlatváltozásról szóló törvényt, amely jogilag kötelező érvényű kibocsátáscsökkentési célokat határoz meg. Kína, a világ legnagyobb üvegházhatású gázkibocsátója ambiciózus terveket tett közzé, hogy 2060-ra szén-dioxid-semlegessé váljon.

IV. Mit mond nekünk ma a tudomány?

A tudományos közösség folyamatosan fejleszti az éghajlatváltozással és annak hatásaival kapcsolatos ismereteinket. Ma a tudósok arra figyelmeztetnek, hogy a világ jelentős globális felmelegedés előtt áll, ami meghaladja a Párizsi Megállapodásban kitűzött célokat. A közelmúltban készült tanulmányok rámutattak a sarkvidéki jég oladásának gyorsuló ütemére, a korallzátonyok gyors pusztulására, valamint a hóhullámok és erdőtüzek gyakoribbá válására.

E kihívások kezelése érdekében a tudósok hangsúlyozzák, hogy sürgős és összehangolt fellépésre van szükség. A megújuló energiaforrásokra való áttérés, a fenntartható infrastruktúrába való befektetés és a természetalapú megoldások elfogadása kulcsfontosságú lépések az éghajlati célok eléréséhez.

A tudósok mindenekelőtt a nemzetközi együttműködés fontosságát emelik ki!



HIVATKOZÁSOK

United Nations. (n.d.). Sustainable Development Goals. <https://www.un.org/sustainabledevelopment/sustainable-development-goals/>

Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC). (2023). IPCC Sixth Assessment Report. Retrieved from <https://www.ipcc.ch/reports/>

World Meteorological Organization (WMO). (2022). State of the Global Climate 2022. <https://public.wmo.int/en/resources/state-of-the-global-climate>

Európai és globális éghajlatvédelmi jogszabályok: Mit üzen ma a tudomány?

V. Javaslatok és a legfrissebb új jelentések elérhetősége

Az éghajlati tudomány és politika legújabb fejleményeiről való tájékozódáshoz elengedhetetlen, hogy hiteles forrásokra hivatkozzunk. A következő jelentések és adatgyűjtemények értékes betekintést nyújtanak:

- IPCC-jelentés 2023: Az IPCC legújabb jelentése átfogó értékelést ad az éghajlati tudomány jelenlegi állásáról és a globális felmelegedés hatásairól. Felvázolja a hőmérséklet-emelkedés korlátozásának módjait, és szakpolitikai ajánlásokat fogalmaz meg. Az IPCC a testület 58. ülésén, amelyet a svájci Interlakenben tartottak 2023. március 13-19. között, véglegesítette a hatodik értékelő jelentéshez készült összefoglaló jelentést.
- Meteorológiai Világszervezet-(1) (WMO): A WMO rendszeresen jelentéseket tesz közzé az éghajlat állapotáról, többek között az üvegházhatású gázok koncentrációjáról, a globális hőmérsékleti trendekről és a szélsőséges időjárási eseményekről.
- Az Egyesült Nemzetek éghajlatváltozási keretegyezménye (UNFCCC): Az UNFCCC

honlapja rengeteg információt kínál az éghajlatváltozással kapcsolatban, beleértve a Párizsi Megállapodás szövegét, az országok által benyújtott dokumentumokat és az elért eredményekről szóló jelentéseket.

- World Resources Institute (WRI)-(2) Climate Watch: A Climate Watch egy online platform, amely interaktív adatokat és vizualizációkat kínál az üvegházhatású gázok kibocsátásáról, a nemzeti éghajlat-változási kötelezettségvállalásokról és az éghajlat-változási kezdeményezésekről. Lehetővé teszi a felhasználók számára, hogy felfedezzék és elemezzék az éghajlattal kapcsolatos adatokat a világ országaiból.

7



WORLD
METEOROLOGICAL
ORGANIZATION

2



WORLD
RESOURCES
INSTITUTE

HIVATKOZÁSOK

United Nations. (n.d.). Sustainable Development Goals. <https://www.un.org/sustainabledevelopment/sustainable-development-goals/>

Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC). (2023). IPCC Sixth Assessment Report. Retrieved from <https://www.ipcc.ch/reports/>

World Meteorological Organization (WMO). (2022). State of the Global Climate 2022. <https://public.wmo.int/en/resources/state-of-the-global-climate>

Európai és globális éghajlatvédelmi jogszabályok: Mit üzen ma a tudomány?

VI. Néhány gondolat

Ami az éghajlat-változási jogszabályokat illeti, egyértelmű, hogy jelentős előrelépés történt ezen a téren. Az EU és számos ország ambiciózus célokat tűzött ki és intézkedéseket hajtott végre az éghajlatváltozás mérséklésére. Azonban még többet kell tenni a jelenlegi intézkedések és az elérendő cél közötti szakadék megszüntetése érdekében.

A legújabb tudományos kutatások hangsúlyozzák a helyzet tarthatatlanságát és az azonnali és gyökeres változtatás szükségességét.

Alapvető fontosságú, hogy a politikai döntéshozók, a vállalkozások és az egyének erőfeszítéseiket a rendelkezésre álló legjobb tudományos eredményekhez igazítsák. A fenntartható gyakorlatok elfogadásával, a tiszta technológiákba való befektetéssel és a nemzetközi együttműködés előmozdításával fenntarthatóbb jövőt teremthetünk az elkövetkező generációk számára.



HIVATKOZÁSOK

CAN Europe (2022). Climate Laws in Europe Essential for achieving climate neutrality.
<https://www.germanwatch.org/sites/default/files/Climate-laws-briefing-ena.pdf>

European Commission. (n.d.) EU Emissions Trading System (EU ETS).
https://ec.europa.eu/clima/policies/ets_en

European Commission. (n.d.) The European Green Deal.
https://ec.europa.eu/info/strategy/principles/2019-2024/european-green-deal_en

European Council. (2023). Climate change: what the EU is doing.
<https://www.consilium.europa.eu/en/policies/climate-change/>

Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC). (n.d.). About IPCC.
<https://www.ipcc.ch/about/>

IPCC. (2023). AR6 Synthesis Report: Climate Change 2023.
<https://www.ipcc.ch/report/sixth-assessment-report-cycle/>

United Nations Framework Convention on Climate Change (UNFCCC). (2015). Paris Agreement.
<https://unfccc.int/process-and-meetings/the-paris-agreement/the-paris-agreement>

United Nations Framework Convention on Climate Change (UNFCCC). (2021). Nationally Determined Contributions (NDCs).
<https://unfccc.int/process/the-paris-agreement/nationally-determined-contributions-ndcs>

United Nations Framework Convention on Climate Change (UNFCCC). (n.d.). Green Climate Fund.
<https://unfccc.int/process/bodies/funds-and-financial-entities/green-climate-fund>

United Nations. (n.d.). Sustainable Development Goals.
<https://www.un.org/sustainabledevelopment/sustainable-development-goals/>

Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC). (2023). IPCC Sixth Assessment Report. Retrieved from <https://www.ipcc.ch/reports/>

World Meteorological Organization (WMO). (2022). State of the Global Climate 2022.
<https://public.wmo.int/en/resources/state-of-the-global-climate>

Hogyan vehetnek részt a polgárok az uniós döntéshozatalban?

Információk a környezettel foglalkozó uniós szervekről
Küzdelem az éghajlatváltozás ellen



Hogyan vehetnek részt a polgárok az uniós döntéshozatalban?

Az EU különböző eszközökkel áll a polgárok rendelkezésére, amelyekkel élve Ti is kifejezhetitek a véleményeteket, hallathatjátok a hangotokat az uniós intézmények felé:

- Mondja el a véleményét: a "[Mondja el a véleményét](#)" portálon minden szakpolitikai területen megoszthatjátok véleményeteket és ötleteiteket a Bizottság kezdeményezéseivel kapcsolatban. Lehetőség van feliratkozni az új fejleményekről szóló értesítésekre, amint a kezdeményezések formát öltenek, beleértve a jogszabályok elfogadását is.
- Találkozzatok személyesen az EU képviselőivel, hogy megvitassátok a titeket érdeklő témákat, és vegyetek részt az EU-szerte megrendezett állampolgári fórumokon.
- Az európai polgári fórumokon mind a 27 uniós ország véletlenszerűen kiválasztott polgárai részt vesznek, hogy megvitassák a kulcsfontosságú, közelgő javaslatokat, és ajánlásokat tegyenek, amelyeket az Európai Bizottság figyelembe vesz a szakpolitikai és jogalkotási kezdeményezések meghatározásakor.
- Küldjetez petíciót az Európai Parlamentnek, hogy kifejezzétek a véleményeteket, és éljetez az alapvető jogaitokkal.

- Az Európa vitája az a platform, ahol európai politikusokkal és szakértőkkel vitathatjátok meg az titeket foglalkoztató kérdéseket. A platform gyűjti a hozzászólásokat és kérdéseket.
- Indítsatok európai polgári kezdeményezést (ECI): ez egy módja annak, hogy az Európai Bizottságtól új jogszabály-javaslatokat kérve hozzájáruljatok az uniós szakpolitikák alakításához. A szervezőknek legalább 7 uniós országból legalább 7 polgárt kell bevonnia, majd Európa-szerte aláírásokat gyűjteni. Amint egy kezdeményezés eléri az 1 millió aláírást, a Bizottság dönt arról, hogy milyen lépéseket tesz.

Az ECI fórum az ECI kezdeményezőök támogatására jött létre, eszközök, tanácsok, útmutatók és beszámolók találhatóak itt az ECI megszervezésének módjáról.

A többnyelvűség elve:

Ha közvetlenül fordultok az uniós intézményekhez és tanácsadó szervekhez, jogosultak vagytok arra, hogy az EU 24 hivatalos nyelvének bármelyikén választ kapjatok.

HIVATKOZÁSOK

https://european-union.europa.eu/live-work-study/participate-interact-vote_en

ECI:
<https://europa.eu/citizens-initiative/en>

European Citizens' Initiative forum:
<https://europa.eu/citizens-initiative-forum/en>

Have your Say portal:
https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say_en

Citizens' panels:
https://citizens.ec.europa.eu/index_en

Petition to the EU Parliament:
<https://www.europarl.europa.eu/petitions/en/home>

Debating Europe:
<https://www.debatingeurope.eu/>

Mit tegyünk egy lángoló világban?

Hogyan legyünk aktívak, hogyan kampányoljunk az éghajlatváltozás terén?



Mit tegyünk egy süllyedő világban?

Először is fontos hangsúlyozni, hogy az éghajlati kérdések mennyire szorosan kapcsolódnak a társadalmi kérdésekhez. Nincs éghajlati igazságosság társadalmi igazságosság nélkül, mindkettőért harcolnunk kell!

Sokféle módon lehet aktivizálni és kampányolni az éghajlati és társadalmi igazságosságért, mindegyik különböző igényekre és helyzetekre felel meg.

I. Egyéni lobbizás

A lobbizás különleges érdekek képviselőjét jelenti a közintézmények felé. Valójában az intézmények olyan politikai döntéseket hoznak, amelyek elkerülhetetlenül hatással vannak az éghajlatra és az ökoszisztémákra, például azáltal, hogy eldöntik, milyen energiaforrásokat használunk, vagy milyen infrastruktúrát fejlesztünk. Egy klímaaktivista számára a lobbizás tehát az ökoszisztémák érdekeinek képviselőjét jelenti, hogy az intézmények elegendő tudással rendelkezzenek ahhoz, hogy felmérhessék döntéseiknek az éghajlatváltozásra gyakorolt hatását és következményeit.

A lobbizás minden intézményre alkalmazható: egy-egy városi önkormányzattól az európai intézményekig.

II. Aktivizmus helyi környezetvédelmi csoportokkal

Számos helyi környezetvédelmi csoport létezik, mindegyiknek vannak sajátosságai, amelyek megkülönböztetik a többitől. Egyes környezetvédelmi csoportok nyilvános tüntetések vagy polgári engedetlenségi akciók révén lépnek fel azért, hogy felhívják a figyelmet az éghajlati válság kezelésére irányuló javaslataikra.

Más környezetvédelmi csoportok célja az éghajlati válság kommunikálása, akár könyvek írásával, akár a közösségi médián keresztül, azzal a céllal, hogy az emberek megismerjék a válsággal kapcsolatos problémákat és lehetséges megoldásokat.

Mások közvetlen akciókkal lépnek fel az őshonos erdők kivágása vagy az ökoszisztémákat pusztító túlméretezett munkálatok ellen, illetve a fosszilis tüzelőanyag-bányák bezárása érdekében.

Más csoportok petíciókkal és aláírásgyűjtésekkel lépnek fel, amelyek célja, hogy konkrét törvényeket vagy projekteket, például infrastruktúra-fejlesztést javasoljanak vagy akadályozzanak meg.

HIVATKOZÁSOK

Climate Justice is social Justice:
https://en.wikipedia.org/wiki/Climate_justice

Some example movements:
Ende Gelände:
<https://www.ende-gelände.org/en/>

Fridays for Future:
<https://fridaysforfuture.org/>

Extinction Rebellion
<https://rebellion.global/>

Global Alliance of the Youth:
<https://globalallianceatc.wordpress.com/>

Ecologia Politica Network:
https://www.instagram.com/ecologiapolitica_network/



Co-funded by
the European Union

Az Európai Unió finanszírozásával.

A kifejtett nézetek és vélemények kizárólag a szerző(ek) sajátjai, és nem feltétlenül tükrözik az Európai Unió vagy az Európai Oktatási és Kulturális Végrehajtó Ügynökség (EACEA) véleményét. Ezekért sem az Európai Unió, sem a támogatást nyújtó hatóság nem tehető felelőssé. Projekt: 101081687 – C4C – CERV-2022-CITIZENS-CIV

Mit tegyünk egy süllyedő világban?

Gyakran az ilyen típusú akciókat lobbitevékenység is kíséri: ilyen például a #notmytaxonomy kampány, amelyet több környezetvédelmi csoport támogatott, hogy megakadályozza, hogy az Európai Parlament a metángázt és az atomenergiát fenntartható energiaforrásnak minősítse.

Sokféleségük ellenére a környezetvédelmi csoportok gyakran összefognak, hogy kampányaikat hatékonyabban folytathassák.

III. Példák sikeres akciókra

Mivel a klímaaktivisták egy kiterjedt és összetett probléma megoldásáért küzdenek, az emberek gyakran elbizonytalanodnak. Azonban számos olyan környezetvédelmi akció létezik, amely sikeres volt.

Az egyik példa erre a francia tiltakozási mozgalom, amely a Notre-Dame-des-Landes-i repülőtér építése ellen indult. Itt a 2000-es évek elején, miután a hatóságok megkísérelték a kilakoltatást, a területet elfoglalták az ott élő gazdák és klímaaktivisták.

A repülőtér elleni harc 2018-ig tartott, amikor Macron elnök bejelentette, hogy a projektet törlik.

Egy másik sikeres aktivista történet az amszterdami Schiphol repülőtér magánrepülőgépei elleni harc. Több környezetvédelmi csoport, köztük a GreenPeace és az Extinction Rebellion évek óta polgári engedetlenségi akciókkal tiltakozott azért, hogy a repülőtér megakadályozza a magánrepülők járatait. Például 2022 novemberében több száz aktivista foglalta el a magánrepülőgépek számára fenntartott kifutópályát. Végül 2023 áprilisában bejelentették, hogy a repülőtér megszünteti a magánrepülők fogadását.

Még a kisebb szervezetek is képesek változást elérni. A ReCommon például egy olasz egyesület, amely a fosszilis tüzelőanyagok világához kapcsolódó nagy bankok és biztosítótársaságok elleni lobbizással foglalkozik, kikényszerítette a kulcsfontosságú környezetvédelmi információk nyilvánosságra hozatalát két konkrét, a cseppfolyósított földgáz kitermelésére és forgalmazására irányuló projektről, a Coral South és a Mozambik LNG projektről, amelyekben az Eni és a Saipem, valamint más olasz exportőrök is részt vesznek; az egyesület így tudta nyilvánosságra hozni, hogy a mozambiki projektek finanszírozói nem végeztek megfelelő értékelést az összes olyan éghajlatváltozást okozó kibocsátásról, amelyet ezek a projektek generálni fognak.

HIVATKOZÁSOK

ZAD-Notre Dame de Landes:
<https://reporterre.net/Notre-Dame-des-Landes-sous-Macron-une-victoire-et-des-dechirements>

#BanPrivateJets:
<https://www.greenpeace.org/international/story/59585/good-news-stories-from-around-the-world/>

ReCommon:
<https://www.recommon.org/vittoria-recommon-ottiene-accesso-alle-informazioni-sui-progetti-di-eni-e-saipem-in-mozambico/>

Lawsuit for inaction in France:
<https://laffairedusiecle.net/laffaire/>

Mit tegyünk egy lángoló világban?

Egy másik elért pozitív eredmény a francia állam ellen indított per, amelynek eredményeképpen 2021-ben elítélték a francia államot az éghajlatváltozással szembeni „tétlenség” miatt (többek között azért, mert nem teljesítette a Párizsi Megállapodásban vállalt kötelezettségeit).

A pert a Greenpeace, az Oxfam, a Nicolas Hulot Alapítvány és a Notre Affaire à tous egyesületek kezdeményezték. Végül 2,3 millió aláírást gyűjtöttek össze egy petícióra, amelyben az éghajlatváltozás elleni hatékonyabb fellépést követeltek.

Az európai bíróság ebben az ügyben döntött először úgy, hogy az államot felelősségre lehet vonni a klímaválság kezelésével kapcsolatos kötelezettségvállalásaiért.

Ez egy fontos jogi precedens, amelyet világszerte több millió, az éghajlati válság által érintett ember használhat jogai védelmében.

Egyúttal ösztönzést jelent a világ minden országa számára, hogy az ígéreteket konkrét tettekre váltsák.



HIVATKOZÁSOK

Climate Justice is social Justice:
https://en.wikipedia.org/wiki/Climate_justice

Some example movements:
Ende Gelände:
<https://www.ende-gelaende.org/en/>

Fridays for Future:
<https://fridaysforfuture.org/>

Extinction Rebellion
<https://rebellion.global/>

Global Alliance of the Youth:
<https://globalalliancegawc.wordpress.com/>

Ecologia Política Network:
<https://www.instagram.com/ecologiapolitica>

ZAD-Notre Dame de Landes:
<https://reporterre.net/Notre-Dame-des-Landes-sous-Macron-une-victoire-et-des-dechirements>

#BanPrivateJets:
<https://www.greenpeace.org/international/story/59585/good-news-stories-from-around-the-world/>

ReCommon:
<https://www.recommon.org/vittoria-recommon-ottiene-accesso-alle-informazioni-sui-progetti-di-eni-e-saipem-in-mozambico/>

Lawsuit for inaction in France:
<https://laffaireducicle.net/laffaire/>

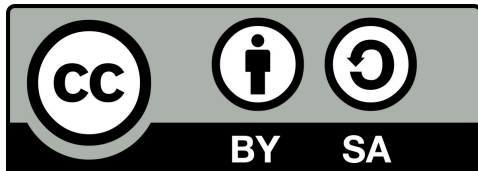
Szerzőség és tulajdonjog

Ezt a kézikönyvet a Citizens for Climate projekt partnerszervezetei állították össze.



A tartalom a következő licenc alatt kerül kiadásra:

[Attribution-ShareAlike 4.0 International \(CC BY-SA 4.0\)](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/)



Az Európai Unió finanszírozásával.

A kifejtett nézetek és vélemények kizárólag a szerző(k) sajátjai, és nem feltétlenül tükrözik az Európai Unió vagy az Európai Oktatási és Kulturális Végrehajtó Ügynökség (EACEA) véleményét. Ezekért sem az Európai Unió, sem a támogatást nyújtó hatóság nem tehető felelőssé. Projekt: 101081687 – C4C – CERV-2022-CITIZENS-CIV

